

Raba lesa kot energenta se zmanjšuje

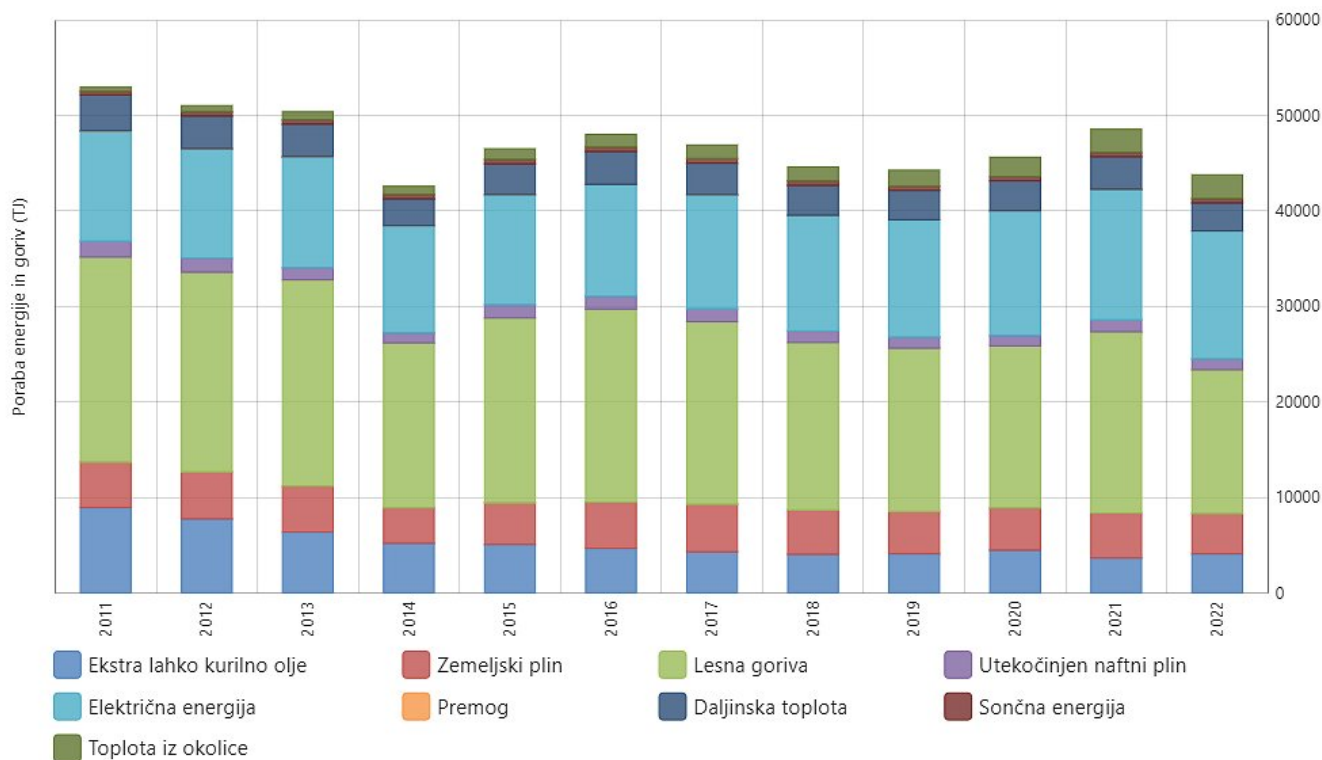
Amina Gačo, Gozdarski inštitut Slovenije, Oddelek za gozdno tehniko in ekonomiko
Špela Ščap, Gozdarski inštitut Slovenije, Oddelek za gozdno tehniko in ekonomiko
Darja Stare, Gozdarski inštitut Slovenije, Oddelek za gozdno tehniko in ekonomiko

Objavljeno na spletu 20.12.2023 (<https://doi.org/10.20315/IG.2023.0055>)

Lesna biomasa je in ostaja pomemben vir energije za pokrivanje potreb po toploti v gospodinjstvih, za proizvodnjo toplote v industriji ter za proizvodnjo električne energije. Celotna poraba lesa in lesnih odpadkov je po podatkih Statističnega urada RS (SURS) v letu 2022 znašala 1,89 milijona ton, kar je 14 % manj v primerjavi z letom 2021. Ta podatek je najnižji v zadnjih dvajsetih letih. Za 20 % se je v letu 2022 v primerjavi z letom 2021 zmanjšala tudi poraba lesa in lesnih odpadkov v gospodinjstvih in

je znašala 1,26 milijona ton. V strukturi končne porabe energije v gospodinjstvih prevladujejo lesna goriva (34 %), sledita električna energija (31 %) in zemeljski plin (10 %). Delež lesnih goriv se v zadnjih letih zmanjšuje, predvsem na račun električne energije, zemeljskega plina in toplote iz okolice (ki vključuje aerotermalno, hidrotermalno ali geotermalno energijo).

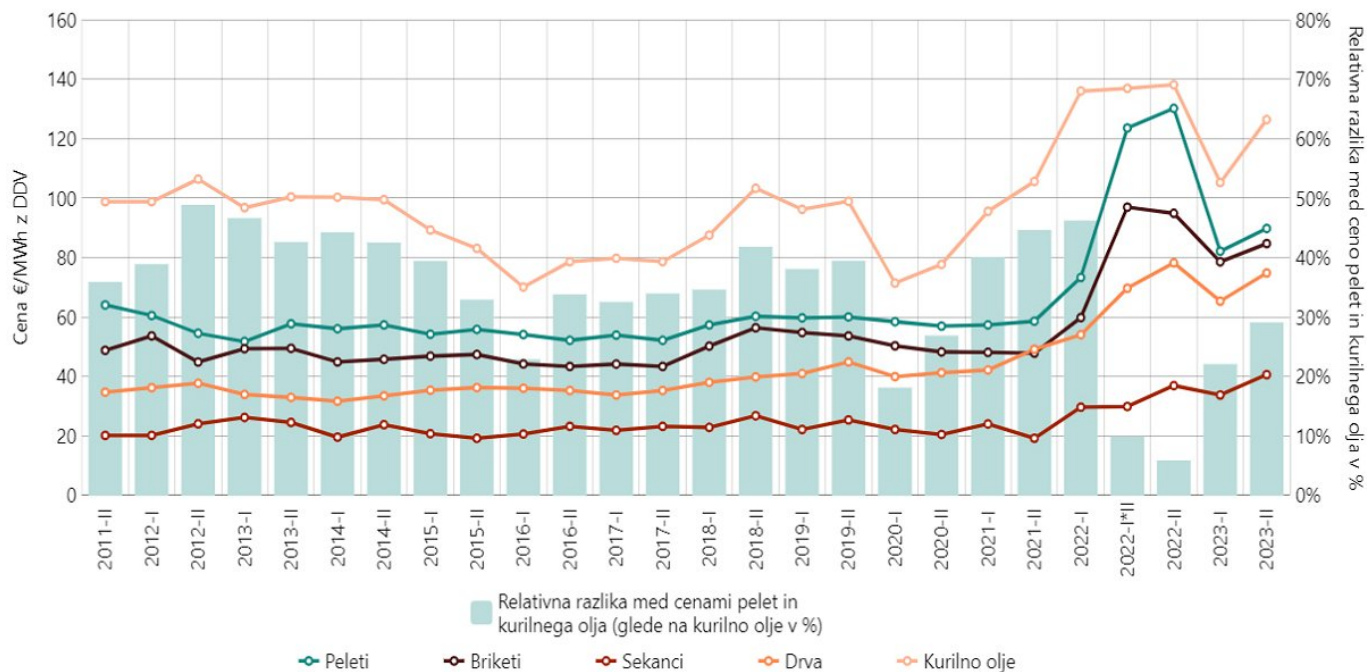

Slika 1: Poraba energije in goriv v gospodinjstvih (v Tj) po energetskih virih (vir: Statistični urad RS, 2023)

Po podatkih energetske bilance za Slovenijo, je oskrba z energijo v letu 2022 znašala 268 Tj, kar je 2 % manj v primerjavi z letom 2021. Obnovljivi viri in odpadki predstavljajo 12 % v skupni oskrbi. V skupni porabi obnovljivih virov energije in odpadkov je v letu 2022 s 63 % prevladovala lesna biomasa (22.000 Tj), medtem ko je poraba lesne biomase v letu 2021 znašala 25.000 Tj. Z obakrat po 9 % sledita poraba biodizla ter poraba geotermalne energije in toplote iz okolice.

Stanje kazalnika »Lesna goriva« za leto 2022 ocenjujemo kot negativno oz. da stanje kazalnika nazaduje, na podlagi sledečih dejstev. Raba lesa kot energenta v gospodinjstvih med leti niha in je bila leta 2022 najnižja odkar SURS spremlja te podatke (tj. od leta 2000). V energetske bilanci Slovenije je delež obnovljivih virov in odpadkov v končni porabi energentov dokaj konstanten, v letu 2022 je bil delež najnižji po letu 2006 in je znašal 12 %. V skupni porabi obnovljivih virov energije in odpadkov ostaja delež lesne biomase visok (63 %), vendar se ta delež zmanjšuje predvsem na račun povečevanja toplote iz okolice (geotermalna, aerotermalna, hidrotermalna energija) ter sončne energije. Proizvodnja drv, najpogostejše vrste lesnih goriv v slovenskih gospodinjstvih, je v zadnjih letih dokaj konstantna in znaša čez 1,1 milijona m³. Medtem ko se proizvodnja lesnih peletov in sekancev konstantno povečuje.

Po raziskavah, ki jih opravljamo na Gozdarskem inštitutu Slovenije, ugotavljamo, da med lesnimi gorivi najnižjo ceno dosegajo sekanci in najvišjo peleti (slika 2). Primerjava cen najpogostejših oblik lesnih goriv kaže razmeroma konstanten potek cen. Običajno so cene višje na začetku kurilne sezone in nižje ob koncu. Po turbulentnem letu 2022, ko je bila dinamika spreminjanja cen zelo velika, se je stanje v letu 2023 nekoliko umirilo. Ob koncu kurilne sezone 2022/2023 so cene lesnih goriv kot tudi kurilnega olja, glede na leto 2022, padle. Ob začetku nove kurilne sezone 2023/2024 pa so se cene ponovno dvignile, vendar (z izjemo lesnih sekancev) ne dosegajo rekordnih cen iz leta 2022.

*cene smo zbirali v avgustu 2022

Slika 2: Cene lesnih goriv na slovenskem trgu (v €/MWh z DDV) v primerjavi s ceno kurilnega olja

Celoten kazalnik je dosegljiv na:

<https://wcm.gozdis.si/sl/podatki/kazalniki/podatki/2022060810335299/lesna-goriva/>